

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 290/2022
12.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог Здравственог центра „Сурдулица“ из Сурдулице, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 405/2020 од 12.08.2021. године, у седници већа одржаној 12.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 405/2020 од 12.08.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици П1 28/2019 од 01.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи решење туженог број .. од 20.02.2014. године, којим је тужилци отказан Уговор о раду .. од 23.04.2002. године и Анекс уговора о раду ..., заведен под бројем .. од 18.06.2013. године, као незаконито, те да се наложи туженом да тужилцу распореди на послове и радне задатке који одговарају врсти и степену стручне спреме, као неоснован. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 405/2020 од 12.08.2021. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, а наводима ревидента да је пред другостепеним судом учињена повреда поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, у суштини се оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање, из којих разлога се, сагласно члану 407. истог Закона, ревизија не може изјавити.

Из утврђеног чињеничног стања произлази, да је тужила била у радном односу код туженог на неодређено време, на пословима ..., на основу Уговора о раду од 23.04.2002. године. Анексом од 18.06.2013. године тужила је премештена на послове ... у ... ОЈ Болнице Сурдулица. Наведени анекс је правноснажном пресудом Основног суда у Сурдулици П1 733/13 од 03.11.2015. године поништен, јер посао на који је тужила премештена није одговарао њеној преосталој радној способности. Након закључења спорног анекса тужила је у периоду од 10.07.2013. године до 03.10.2013. године била на боловању, а у периоду од 04.10.2013. године до 20.02.2014. године непрекидно је одсуствовала са рада, а свој изостанак није оправдала, због чега јој је тужени решењем од 20.02.2014. године, отказао уговор о раду. Тужила је пре доношења оспореног решења упозорена на постојање разлога за отказ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да су у конкретном случају били испуњени услови за отказ уговора о раду, јер је тужила својим понашањем учинила повреду радне обавезе која јој је стављена на терет, а нормативни основ за то садржан је у одредбама члана 81. Појединачног колективног уговора туженог и члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду.

Врховни касациони суд је оценио да разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани, те да је правилно тужбени захтев одбијен као неоснован.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 32/13), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

По оцени Врховног касационог суда за правилну примену отказног разлога из наведене законске одредбе, а у односу на повреду која се тужили ставља на терет релевантне чињенице су да је тужила одсуствовала са рада и да је то одсуство било неоправдано. У конкретном случају, правилно су нижестепени судови закључили да је тужила била неоправдано одсутна са посла од 04.10.2013. године, па до доношења решења о отказу (20.02.2014. године), јер о одсуству и разлозима одсуства није обавестила туженог, нити је накнадно свој изостанак са посла оправдала. Понашање тужиле представља непоштовање радне дисциплине због чега јој је основано отказан уговор о раду. Такође, како је сама тужила својим неодговорним понашањем (недолажењем на посао дуже од четири месеца, а да о разлозима није обавестила послодавца) себе довела у ситуацију да јој престане радни однос из наведеног разлога, она не може сада са успехом истицати да јој је незаконито престао радни однос.

Ревизијским наводима не доводи се у питање правилност одлука нижестепених судова, који се односе на доставу упозорења о разлозима за отказ, јер је тужени поштовао процедуру предвиђену одредбом члана 185. Закона о раду. Наиме, наведеном одредбом закона потпуно је уређен начин доставе, па и у ситуацији када запосленом не може да се достави писмено у просторијама послодавца, нити на адресу његовог пребивалишта, у конкретном случају извршена је уредна достава упозорења на начин како је утврђено у току поступка.

Такође, супротно наводима ревизије, у спору ради оцене законитости решења о отказу уговора о раду суд није везан правном квалификацијом, већ чињеничним стањем, а у конкретном случају све релевантне чињенице везане за отказ су идентичне у упозорењу и у решењу о отказу.

Имајући у виду претходно, нижестепеним пресудама је довољно разјашњено питање везано за основ давања отказа уговора о раду, па се ревизијским наводима у суштини оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, те их ревизијски суд није посебно испитивао, будући да се утврђено чињенично стање, у смислу одредбе члана 407. став 2. ЗПП, ревизијом не може побијати. Осим тога, тужени у ревизији понавља жалбене наводе о којима се другостепени суд детаљно и јасно изјаснио.

Како је одбијен као неоснован главни тужбени захтев, правилно је одбијен и захтев тужиле за враћање на рад, с обзиром на акцесиони карактер тог захтева.

Из напред наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачносто отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**